

**BUILD UP
SKILLS II**
P O L A N D

ZWIĘKSZENIE UDZIAŁU KOBIET W ZAWODACH BUDOWLANYCH

Build Up Skills II - krajowy system podnoszenia kwalifikacji i certyfikacji pracowników sektora budowlanego

Projekt dofinansowany przez Komisję Europejską w ramach programu LIFE-2021-CET-BUILSKILLS.
Umowa nr 101076976.

Wyłącznie odpowiedzialność za treść niniejszego dokumentu ponoszą jego autorzy. Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie poglądy jej autorów a Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Zwiększenie Udziału Kobiet w Zawodach Budowlanych

Współczesny rynek pracy w sektorze budowlanym nadal charakteryzuje się nierównością płciową, z niewielkim udziałem kobiet w zawodach technicznych i budowlanych. Pomimo postępów w równouprawnieniu zawodowym, kobiety nadal stanowią mniejszość w tych dziedzinach, co prowadzi do utraty potencjalnych talentów i ogranicza różnorodność w sektorze budowlanym.

Według danych z rocznika statystycznego za rok 2020, w sektorze budownictwa w Polsce zatrudnionych było łącznie 728 tysięcy osób, w tym 93,7 tysiąca stanowiły kobiety (z wyłączeniem osób prowadzących działalność na własny rachunek). Obecnie liczba pracowników budowlanych zmniejszyła się do około 464 tysięcy osób, głównie z powodu emigracji pracowników zagranicznych związanej z konfliktem na Ukrainie. W roku 2020 tylko 4 075 kobiet posiadało uprawnienia budowlane, co stanowiło 12% ogółu członków Izby Inżynierów Budownictwa. Warto również zaznaczyć, że w roku 2020 ukończyło kierunek technik budowlany (EQF 4) 8 049 osób, w tym 2 921 kobiety, zaś szkoły branżowe kierunku budowlanego (EQF 3) ukończyło 4 378 uczniów, zaledwie 34 spośród nich stanowiły kobiety. Nauka umiejętności budowlanych na tym poziomie często odbywa się poza formalnym systemem edukacji, w firmach szkoleniowych lub na miejscu pracy. Coraz więcej kobiet decyduje się na studiowanie na uczelniach technicznych, co przekłada się na wzrost ich reprezentacji na różnych kierunkach, zwłaszcza w dziedzinie inżynierii środowiska. W roku 2019 na uczelniach technicznych studiowało łącznie 36% kobiet, a odsetek ten wahał się od 32% na Politechnice Warszawskiej do 74% na Politechnice Poznańskiej w przypadku kierunku Architektura. Kobiety pracujące w sektorze budownictwa często zajmują stanowiska w administracji firm, działach kadrowych, biurach projektowych, zarządzaniu nieruchomościami oraz branży wyposażenia wnętrz. Mimo to, można zauważyć roczny wzrost liczby kobiet pracujących w branży budowlanej, szczególnie na stanowiskach związanych z produkcją, takich jak kierownicy robót czy budów. Jednakże, czas macierzyństwa i konieczność opieki nad dziećmi czasami prowadzi do tymczasowego wycofania kobiet z rynku pracy, a także do decyzji o zmianie zawodu na korzyść pracy biurowej lub w innych dziedzinach wspierających budownictwo. Niemniej jednak, ogólna tendencja wskazuje na wzrost liczby kobiet w sektorze budownictwa. Aby wesprzeć ten trend, urzędy pracy powinny aktywniej promować oferty pracy w budownictwie dla kobiet, co może wpłynąć na zwiększenie ich chęci do podjęcia zawodu.

Problemy z jakimi zmagają się kobiety:

1. Nierówny dostęp do edukacji i szkoleń zawodowych w dziedzinie budownictwa dla kobiet.
2. Wysoki poziom stereotypów płciowych utrudniających akceptację kobiet w tradycyjnie męskich zawodach.
3. Brak wsparcia dla kobiet w sektorze budowlanym, zarówno ze strony pracodawców, jak i społeczeństwa.

4. Niedostateczna reprezentacja kobiet w zarządach firm budowlanych oraz na stanowiskach kierowniczych.

Rekomendacje dotyczące zwiększenia udziału kobiet w zawodach budowlanych:

1. Wdrożenie programów edukacyjnych i szkoleń zawodowych, które zachęcają kobiety do wyboru kierunków związanych z budownictwem od wczesnego etapu kształcenia. Ważne jest również zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji technicznej i budowlanej na wszystkich poziomach.

2. Eliminacja stereotypów płciowych oraz promowanie pozytywnego obrazu kobiet pracujących w branży budowlanej poprzez kampanie społeczne, edukację oraz działania informacyjne. Ważne jest budowanie świadomości społecznej na temat różnorodności zawodowej i równych szans dla wszystkich.

3. Stworzenie programów wsparcia dla kobiet w branży budowlanej, które pomogą im w rozwoju kariery oraz przekraczaniu barier zawodowych. Istotne jest również budowanie sieci kontaktów oraz współpraca z doświadczonymi specjalistkami w celu zdobycia cennych doświadczeń i wskazówek.

4. Wdrożenie polityki zatrudnienia promującej równość płci i aktywne rekrutowanie kobiet do różnych stanowisk w branży budowlanej. Firmy powinny tworzyć przyjazne środowisko pracy oraz oferować konkurencyjne warunki zatrudnienia, uwzględniając potrzeby kobiet.

5. Zapewnienie odpowiednich warunków pracy i bezpieczeństwa dla pracujących kobiet na budowach poprzez odpowiednie szkolenia, monitorowanie i egzekwowanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

6. Tworzenie możliwości rozwoju zawodowego i awansu dla kobiet w branży budowlanej poprzez programy szkoleniowe, awans zawodowy oraz wsparcie w zdobywaniu certyfikatów i uprawnień branżowych.

7. Prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych, które ukazują różnorodność możliwości zawodowych w branży budowlanej oraz inspirują kobiety do podjęcia wyzwań zawodowych związanych z budownictwem.

8. Współpraca między sektorem publicznym a prywatnym w celu opracowania i wdrożenia skutecznych strategii promowania udziału kobiet w zawodach budowlanych oraz monitorowania postępów na tym polu.

Poprzez wdrożenie powyższych rekomendacji możemy przyczynić się do stworzenia bardziej zrównoważonego sektora budowlanego, w którym kobiety mają równy dostęp do możliwości zawodowych i mogą rozwijać swoje kariery na równi z mężczyznami.

Pomimo podejmowanych w całej Europie inicjatyw na rzecz poprawy poziomu uczestnictwa kobiet, poziom dominacji mężczyzn w budownictwie przez ostatnie 30 lat prawie nie uległ zmianie: w 2018 r. kobiety stanowiły średnio 10% pracowników tego sektora, tak samo jak na początku lat dziewięćdziesiątych.

Prawie dwadzieścia lat minęło od opublikowania przez Europejski Instytut ds. Badań nad Pracą w Budownictwie książki „Women in Construction” (Kobiety w budownictwie), w której przedstawiono wyniki ankiety przeprowadzonej wśród europejskich partnerów społecznych z branży budowlanej przez FIEC i EFBWW. Ankieta dotyczyła obecności kobiet w zawodach rzemieślniczych oraz polityki, układów zbiorowych i praktyk mających znaczenie w ich integrowaniu, w tym sukcesów związków zrzeszających fińskich i duńskich malarzy. Sformułowano wówczas jednak wnioski, że chociaż partnerzy społeczni ulegali „dyskursowi” równości społecznej, nie stanowiło to zagadnienia priorytetowego ani nie prowadziło do tworzenia polityki lub programów zapewniających równość szans, również w państwach Europy Wschodniej, gdzie poziom uczestnictwa kobiet był dużo wyższy.

Zmiana zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji wymaganych w sektorach budowlanym, drzewnym i leśnym, wymogi związane ze zmianą klimatu oraz niedobór pracowników stają się dla branży okazją, by w większym stopniu sprzyjała włączeniu i by była bardziej zrównoważona pod względem płci.

Poglądowy obraz udziału kobiet w sektorze budowlanym, drzewnym i leśnym

Udział kobiet w sektorach budowlanym, drzewnym i leśnym może różnić się w zależności od kraju, regionu i wielu innych czynników. Ogólnie rzecz biorąc, te sektory tradycyjnie były zdominowane przez mężczyzn, jednak w ostatnich latach obserwuje się pewne zmiany i coraz więcej kobiet angażuje się w te dziedziny.

1. Tradycyjnie uważane za sektor męski, budownictwo stopniowo staje się bardziej otwarte na udział kobiet. Wiele kobiet zajmuje stanowiska zarówno na budowie, jak i w biurach projektowych czy działach zarządzania. Jednakże udział kobiet w tradycyjnych, fizycznych pracach na placu budowy nadal może być stosunkowo niewielki.
2. Podobnie jak w budownictwie, udział kobiet w przemyśle drzewnym jest nadal niewielki, zwłaszcza w częściach związanych z ciężką pracą fizyczną, taką jak ręczna obróbka drewna czy wycinanie drzew. Jednakże w innych obszarach, takich jak projektowanie, zarządzanie leśnictwem czy kontrola jakości, kobiety mogą odgrywać istotną rolę.
3. Podobnie jak w przemyśle drzewnym, udział kobiet w leśnictwie może być niewielki, ale rośnie. Kobiety coraz częściej podejmują się roli zarządzania lasami, badań naukowych czy edukacji leśnej. W niektórych krajach, takich jak Finlandia czy Szwecja, istnieją inicjatywy wspierające udział kobiet w leśnictwie.

Zmiany te wynikają z różnych czynników, w tym zwiększającej się świadomości równości płci, zmian w kulturze pracy oraz inicjatyw i programów wspierających udział kobiet w tradycyjnie męskich dziedzinach. Wraz z postępowaniem społecznym i zmieniającymi się normami można spodziewać się dalszego wzrostu udziału kobiet w sektorach budowlanym, drzewnym i leśnym.

STRONA INTERNETOWA:

<https://bups.kape.gov.pl>

PARTNERZY PROJEKTU:

PARTNERZY REGIONALNI:

Projekt dofinansowany przez Komisję Europejską w ramach programu LIFE-2021-CET-BUILSKILLS. Umowa nr 101076976.

Wyłącznie odpowiedzialność za treść niniejszego dokumentu ponoszą jego autorzy. Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie poglądy jej autorów a Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.